

Стан гармонізації національного законодавства до вимог ЄС щодо благополуччя сільськогосподарських тварин

12 переговорний розділ – Безпечність харчових продуктів, ветеринарна та фітосанітарна політика

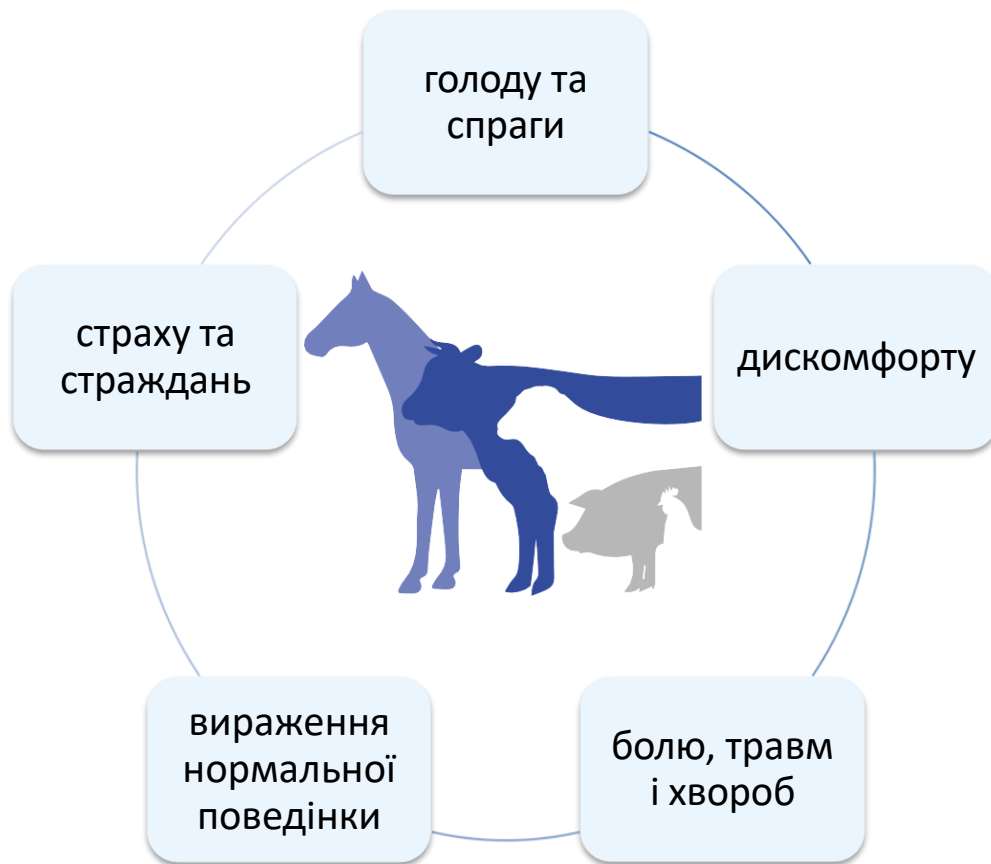
Віталій Крючков

Начальник відділу з питань здоров'я та благополуччя тварин управління санітарних і фітосанітарних заходів Департаменту державної політики у сфері санітарних і фітосанітарних заходів та продовольчої безпеки

Міністерство аграрної політики та продовольства України

02 жовтня 2025

Благополуччя тварин – фізичний і ментальний стан тварин, пов'язаний з умовами їхнього життя і смерті, які забезпечують у тварин свободу від:

ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ЩОДО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН

- ✓ **не лише** гуманна практика, а й стратегічна інвестиція в безпечне, економічно ефективне та конкурентоспроможне виробництво;
- ✓ це те, що підвищує стійкість галузі тваринництва в умовах сучасного ринку, законодавства та очікувань суспільства.

ЗАГАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

СПЕЦІАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

утримання	утримання	умертвіння	транспортування
✓ Наказ Мінекономрозвитку від 08.02.2021 № 224 «Про затвердження Вимог до благополуччя сільськогосподарських тварин під час їх утримання»	✓ Наказ Мінагрополітики від 15.02.2024 № 431 «Про затвердження Порядку державної реєстрації потужностей та Порядку ведення державного реєстру операторів ринку та їхніх потужностей»	✓ Наказ Мінагрополітики від 29.08.2022 № 628 «Про затвердження Вимог до забезпечення благополуччя тварин під час забою та умертвіння»	✓ Постанова КМУ від 16.11.2011 № 1402 «Про затвердження Правил транспортування тварин»

Повністю узгоджено

Директива Ради 98/58/ЄС
Директива Ради 2007/43/ЄС
Директива Ради 1999/74/ЄС
Директива Ради 2008/119/ЄС
Директива Ради 2008/120/ЄС
Директива Комісії 2002/4/ЄС

Частково узгоджено

Регламент (ЄС) 1/2005
Регламент (ЄС) 1099/2009

Не узгоджено

Регламент (ЄС) 2023/372 записи контролю на суднах
Регламент (ЄС) 12023/842 контроль під час перевезення тварин суднами
Регламент (ЄС) 1255/97 пункти зупинки, план маршруту
Регламент (ЄС) 1523/2007 заборона на хутро котів і собак
Рекомендації Комісії 008/120/ЄС мінімальні стандарти захисту свиней
Рішення Ради від 19.06.1978 року – утримання
від 14.12.1992 року – утримання
від 21.06.2004 року – перевезення
від 16.05.1988 року – забій

Акти *acquis* ЄС, що будуть безпосередньо застосовні на день вступу до ЄС

Регламент (ЄС) 2018/329, 2019/1685

Рішення Комісії C185/7, 2024/266, 2021/755

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

НАКАЗ

11.10.2024 № 3933

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
08 листопада 2024 року
за № 1682/43027

Про затвердження деяких нормативно-правових актів щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин

Відповідно до [статей 6¹ та 6²](#) Закону України від 25 червня 1992 року № 2498-ХІІ «Про ветеринарну медицину», [цілцункту 13](#) пункту 7 розділу І Закону України від 30 червня 2023

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 27 грудня 2024 р. № 1520
Київ

Про затвердження Порядку ведення Реєстру державних сертифікатів про наявність достатніх знань та навичок щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин

Відповідно до частини одинадятої статті 80⁷ Закону України “Про ветеринарну медицину” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

- Затвердити Порядок ведення Реєстру державних сертифікатів про наявність достатніх знань та навичок щодо дотримання вимог законодавства про благополуччя тварин, що додається.
- Ця постанова набирає чинності з 1 січня 2026 року.

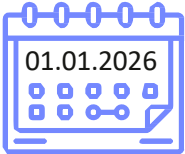
Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

НАКАЗ
Мінагрополітики
від 11.10.2024
№ 3933

ДАТА ВВЕДЕННЯ
В ДІЮ

НАВЧАННЯ

ПЕРЕВІРКА
ЗНАНЬ

ДЕРЖАВНИЙ
СЕРТИФІКАТ
(на 5 років)

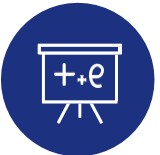
ЯК ОТРИМАТИ ДЕРЖАВНИЙ СЕРТИФІКАТ?

Обрати на сайті
Мінагрополітики
уповноважену особу на
проведення навчання

Подати заявку на
навчання за своїм
напрямом

Пройти навчання:
теорія + практика
(залежно від напрямку)

теорія
≥8 годин

теорія
≥4 години

теорія ≥6 години
практика ≥10 умовних голів
с/г тварин;
≥50 голів свійської птиці або кролів

Скласти іспит через 7–14
днів після навчання

Отримати свідоцтво про
завершене навчання та
складений іспит

Держпродспоживслужба вносить
сертифікат до Реєстру, ведення
якого затверджено Постановою
КМУ №1502 та видає його

Подати в Держпродспоживслужбу: заяву, декларацію,
свідоцтво про видачу державного сертифікату,
підтвердження оплати (0,03 мінімальної заробітної плати)

Чи можна отримати державний сертифіка без проходження підготовки?

ТАК, ЯКЩО:

Є досвід поводження з тваринами ≥ 1 рік,
набутий до 01 січня 2027 року (тимчасова норма
до 01.03.2027)

або

Пройдено підготовку в закладах освіти, програми
яких включають тематики щодо благополуччя
тварин

або

Є документи, видані в державах-членах ЄС, що
підтверджують наявність достатніх знань та
навичок щодо благополуччя тварин

Необхідно
звернутись до ДПСС
з пакетом
підтверджуючих
документів та
підтвердженням
оплати

ВИМОГИ ДО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН ПІД ЧАС ЇХ УТРИМАННЯ

Acquis ЄС

Директива Ради 98/58/ЄС
щодо захисту тварин,
які утримуються для
сільськогосподарських цілей

Директива Ради 2007/43/ЄС
що встановлює мінімальні
правила захисту курей, які
утримуються для виробництва
м'яса

Директива Ради 1999/74/ЄС
що встановлює мінімальні
стандарти захисту курей-несучок

Директива Ради 2008/119/ЄС
що встановлює мінімальні
стандарти захисту телят

Директива Ради 2008/120/ЄС
що встановлює мінімальні
стандарти захисту свиней

Національне законодавство

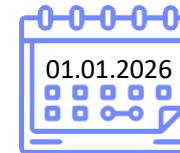
Наказ Мінекономрозвитку
від 08.02.2021 № 224 “Про затвердження Вимог до благополуччя
сільськогосподарських тварин під час їх утримання”
Набрання чинності – 05.03.2021

Рівень відповідності

✓ Повністю
узгоджено

НАКАЗОМ ЗАТВЕРДЖЕНІ:

✓ загальні вимоги до благополуччя
сільськогосподарських тварин
під час їх утримання

ДАТА
ВВЕДЕННЯ
В ДІЮ

✓ специфічні вимоги до благополуччя під час утримання таких
сільськогосподарських тварин:

бройлери

Кури-несучки

свині

телята

Загальні вимоги

Основні вимоги

Достатня кількість персоналу з підтвердженими знаннями та компетентністю

Систематичний огляд усіх тварин не менше ніж один раз на добу

Достатній простір, що задовольняє потреби тварин та свободу їх пересування

Утримання тварин на прив'язі або в обмежених умовах допускається лише за умови, що їм надається достатній простір

Повна заборона калічення тварин, навіть із профілактичною метою (обрізання хвостів, дзьобів, кастрація без знеболення тощо)

Вимога вести облік лікування, ветеринарних препаратів і смертності та зберігати ці дані мінімум три роки

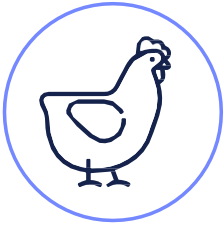
Усі приміщення, обладнання, вентиляція мають відповідати високим стандартам (безпечні матеріали, резервні системи, сигналізація)

Не стосується

- тварин, які перебувають у стані природної волі
- тварин, яких використовують під час розважальних, культурних та/або спортивних заходів і подій
- експериментальних та лабораторних тварин
- безхребетних тварин

Бройлери

> 500 бройлерів

Основні вимоги

- ✓ Обмеження щільності посадки бройлерів (33–39 кг/м²)
- ✓ Читкі вимоги до вентиляції та мікроклімату
- ✓ Обов'язкова наявність та ведення повної технічної документації
- ✓ Заборона будь-яких втручань, крім обрізання дзьоба (до 10 діб) і кастрації (під наглядом ветеринара)
- ✓ Щоденне ведення обліку та звітності
- ✓ Обов'язкове навчання та сертифікація персоналу
- ✓ Жорсткий контроль сукупної добової смертності

Не стосується

- утримують менш як 500 бройлерів
- утримують лише маточне поголів'я бройлерів
- інкубаторіїв
- бройлерів при підлоговому утриманні із доступом до вигулів
- при органічному вирощуванні

Кури-несучки

> 350 курей-несучок

Основні вимоги

- ✓ В альтернативних системах дозволено утримувати не більше 9 курей на 1 м² корисної площі
- ✓ Освітлення – 24-годинний ритм, з неперервним періодом темряви, що триває приблизно 1/3 доби (8 год), а також періодом сутінків.
- ✓ Обрізання дзьоба дозволене лише до 10 діб життя і лише кваліфікованим персоналом
- ✓ Чіткі нормативи – 1 гніздо на 7 курей, 15 см сідала на 1 курку, підстилка ≥ 250 см² на 1 курку, $\geq 1/3$ площі підлоги – підстилка
- ✓ Не більше 4 рівнів, відстань між рівнями ≥ 45 см, заборона падіння посліду на нижчі яруси
- ✓ Площа на гол ≥ 750 см², з яких корисна площа ≥ 600 см², при цьому загальна $\geq 2\,000$ см². Висота ≥ 20 см. Довжина сідала ≥ 15 см на 1 гол. Забезпечуються гніздом і підстилкою

Не стосується

- господарств (потужностей), в яких утримують менш як 350 курей-несучок
- господарств (потужностей), в яких вирощують маточне поголів'я курей-несучок

Свині

> 15 свиней

Основні вимоги

- ✓ **Збільшення площі.** Наприклад: свині >110 кг — 1,00 м²; для ремонтних свинок після осіменіння — 1,64 м² та ін.
- ✓ **Обов'язкове групове утримання** для свиноматок і ремонтних свинок
- ✓ **Обов'язкова наявність матеріалів для реалізації природної поведінки** (солома, сіно, тирса або ін. для риття і дослідження)
- ✓ **Обмеження на використання решітчастої підлоги**
Чіткі нормативи щодо максимальної ширини отворів і мінімальної ширини планок
- ✓ **Регламентація обрізання хвостів, зубів і кастрації**
Дозволено лише за наявності доказів агресії, і після вжиття альтернативних заходів
- ✓ **Обов'язкове навчання персоналу**

Не стосується

- утримують менш як 15 свиней

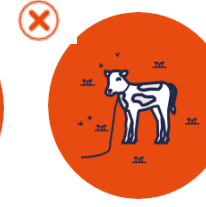
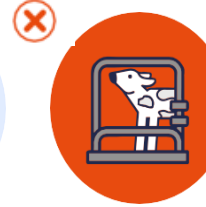
Телята

> 10 телят

Основні вимоги

- ✓ Заборона індивідуального утримання телят віком понад 8 тижнів

- ✓ Збільшення мінімальної площі: $<150 \text{ кг} \geq 1,5 \text{ м}^2$; $220+ \text{ кг} \geq 1,8 \text{ м}^2$
- ✓ Обов'язкове освітлення з нормами тривалості
- ✓ Годівля з обов'язковим грубим кормом і контроль заліза
- ✓ Телята до 2 тижнів обов'язково повинні мати підстилку

Не стосується

- менш як 10 телят

Acquis ЄС

Директива Ради 98/58/ЄС
щодо захисту тварин,
які утримуються для
сільськогосподарських цілей

Національне законодавство

Наказ Мінагрополітики
від 29.07.2024 № 2266 “Про затвердження Вимог до
забезпечення благополуччя робочих тварин, що належать до
родини коневих (Equidae)”
Набрання чинності – 09.09.2024
Введення в дію – 01.01.2026 р.

Рівень відповідності

**Повністю
узгоджено**

Вимоги

Вимог до забезпечення благополуччя **робочих тварин**, що належать до родини коневих (Equidae)

Основні вимоги

- ✓ **Персонал** пройшов **навчання** щодо благополуччя, отримав **підтвердження** про успішне проходження такого навчання
- ✓ Регулярне **ветеринарне обслуговування** робочих тварин
- ✓ Забезпечення належного укриття
- ✓ **Щоденна перевірка** копит, регулярне підковування, розчищення — лише **навченими особами**
- ✓ **Вимоги до якості**, форми, зручності та справності **упряжі**. **Заборона** на використання **батогів і стрекал**
- ✓ **Збалансована та якісна годівля**
- ✓ **Обмеження** тривалості **роботи**, обов'язкові перерви, активний моціон, дні відпочинку, **зменшення навантаження** в спеку

Не стосується

- призначених для використання під час розважальних, культурних та/або спортивних заходів і подій
- призначених виключно для виробництва харчових продуктів
- експериментальних та лабораторних тварин

Acquis ЄС

Директива Комісії

2002/4/ЄС

про реєстрацію підприємств
з утримання курей-несучок,
на які поширюється

дія Директиви Ради 1999/74/ЄС

Національне законодавство

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості
харчових продуктів»

НАКАЗ Мінагрополітики від 15.02.2024 № 431

«Про затвердження Порядку державної реєстрації потужностей
та Порядку ведення державного реєстру операторів ринку та їхніх
потужностей»

Рівень відповідності

Повністю
узгоджено

Для потужностей з виробництва курячих яєць зазначається код способу:

0 - утримання відповідно до органічного виробництва, обігу та маркування
органічної продукції;

1 - вигульне утримання;

2 - підлогове утримання;

3 - кліткове утримання.

ВИМОГИ ДО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН ПІД ЧАС ЇХ УМЕРТВІННЯ

Acquis ЄС

Регламент (ЄС)
1099/2009

Національне законодавство

Наказ № 628 від 29.08.2022
«Про затвердження Вимог до
забезпечення благополуччя тварин
під час забою та умертвіння»

Введення в дію

Вводиться в дію разом з ЗУ
№ 1206-ІХ (01.03.26) за винятком:

- **до 1 січня 2027 року** положення п. 1 гл. 1 розд. III Вимог застосовують лише до нових боєнь;
- **з 1 січня 2027 до всіх боєнь;**
- вимоги гл. 5 розд. II Вимог застосовують із 1 січня 2027 року.

✓ Частково
узгоджено

Наступні кроки

Внесення змін до Наказу № 628

Вимоги

Вимоги до забезпечення благополуччя тварин під час забою та умертвіння

Основні вимоги

- ✓ **Встановлення спецобладнання для оглушення, якщо ще й досі використовується метод оглушення, який не входить до переліку дозволених**
- ✓ **Обов'язковий моніторинг стану тварини після оглушення — оцінка непритомності, тест на рефлекс**
- ✓ **Розробка, документування та впровадження СОП, внутрішні перевірки, аудит**
- ✓ **Зобов'язання призначити кваліфіковану особу, відповідальну за благополуччя**
- ✓ **Збереження документації про заходи, що виконувалися, протягом не менше трьох років**
- ✓ **Персонал, що здійснює оглушення та умертвіння, повинен мати відповідну підготовку та сертифікати компетентності**
- ✓ **Деталізовані вимоги до конструкції та планування боєнь**

Не стосується

- плазунів, земноводних, безхребетних (повністю)
- риб (частково)
- забою для особистого споживання (у визначених випадках)
- наукових експериментів, полювання, рибальства, культурних/спортивних заходів

ВИМОГИ ДО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН ПІД ЧАС ЇХ ТРАНСПОРТУВАННЯ

Acquis ЄС

Регламент (ЄС) 1/2005
про захист тварин під час
транспортування та
пов'язаних з ним операцій, а
також про внесення змін до
Директив 64/432/ЄЕС та
93/119/ЄС та Регламенту (ЄС)
№ 1255/97

Національне законодавство

Постанова КМУ
№ 1402 від 16.11.2011 р.
«Про затвердження Правил
транспортування тварин»

Введення в дію

Прийнята 16.11.2011
Набрала чинності та діє
з 06.02.2012 року

✓ Частково
узгоджено

Наступні кроки

Внесення змін до Закону
України № 1206 “Про
ветеринарну медицину”

01.03.2026

Доопрацювати та
затвердити проєкт Наказу

до кінця 2026

Вимоги

Вимог до забезпечення благополуччя тварин під час транспортування

Основні вимоги

- ✓ **Отримання дозволу** на перевезення, **сертифікація** транспорту
- ✓ Проходження персоналом **навчання** та отримання відповідного **сертифікату**
- ✓ **Планування маршрутів** та **розробка заходів** при нестандартних ситуаціях
- ✓ Більш **деталізовано** по видам тварин виписані норми щодо **зупинок** при транспортуванні
- ✓ **GPS** / супутниковий моніторинг для перевезень більше 8 годин
- ✓ **Деталізовані** вимоги до температури, вентиляції, освітлення та забезпечення напування
- ✓ Мінімальна **площа** на одну тварину
- ✓ Вимоги до **зупиночних пунктів**, забезпечення **завантаження та вивантаження тварин**
- ✓ Вимоги до **ведення** та заповнення **Рейсового журналу**

Не стосується

- Безхребетних тварин
- Приватних перевезень (некомерційних)
- Коротких переміщень (якщо вони не є частиною бізнесу)
- Тварин, яких перевозять для лікування
- Сезонного переміщення тварин фермерами (частково)
- Перевезення власних тварин фермерами власним транспортом на відстань до 50 км від господарства

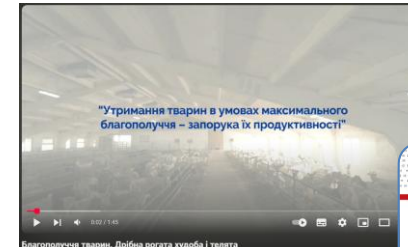
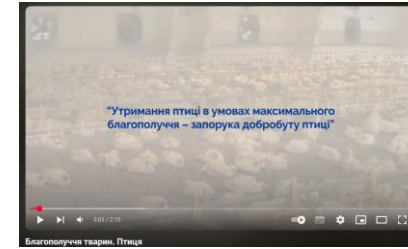
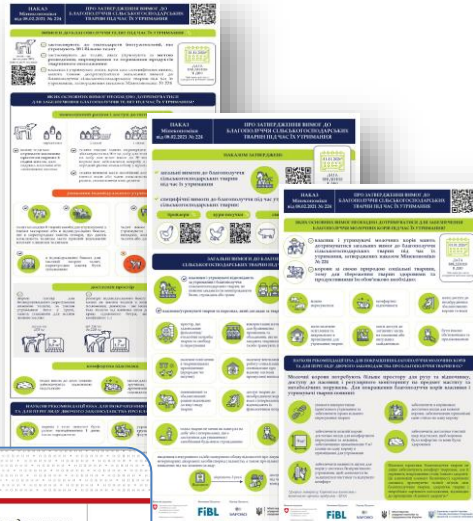
Категорія	Можливі витрати (одноразові/поточні)	Очікувані вигоди / економія
1. Утримання та інфраструктура	• Модернізація тваринницьких приміщень • Зменшення щільності тварин у тваринницьких приміщеннях • Покращення вентиляції, освітлення	✓ Зниження падежу та хвороб ✓ Краща продуктивність і якість продукції ✓ Менше травматизму та стресу
2. Годівля та напування	• Автоматизовані системи годівлі/напоювання • Реконфігурація простору для зручного доступу до води та кормів	✓ Оптимальна конверсія корму ✓ Менше шлунково-кишкових захворювань ✓ Кращий добовий приріст / вищі надої
3. Транспортування	• Модернізація транспорту згідно з вимогами ЄС • Спеціалізоване навчання персоналу	✓ Зниження рівня смертності в дорозі ✓ Якісніше м'ясо (менше стресу = краще рН) ✓ Допуск на ринки ЄС
4. Умови забою	• Придбання обладнання для оглушення • Переобладнання приймальних майданчиків	✓ Менше стресу перед забоєм ✓ Краща якість м'яса ✓ Відповідність вимогам ЄС/ОЕСР

Категорія	Можливі витрати (одноразові/поточні)	Очікувані вигоди / економія
5. Навчання персоналу	• Організація навчальних курсів • Постійне підвищення кваліфікації • Плата для проходження навчання • Плата за отримання сертифіката	✓ Професійне поводження з тваринами ✓ Зменшення виробничих втрат ✓ Безпечніше середовище праці
6. Документування та внутрішній аудит	• Витрати на системи самоконтролю- • Збір даних про індикатори добробуту	✓ Готовність до перевірок ЄС ✓ Покращення менеджменту на фермі ✓ База для сертифікації
7. Етична та гуманна мотивація	• Інтеграція гуманних практик у корпоративну культуру • Робота з громадською думкою	✓ Визнання підприємства як соціально-відповідального ✓ Зменшення суспільного тиску/ кампаній з дискредитації
8. Розширення ринку торгівлі	• Витрати на адаптацію до стандартів імпортерів • Переклад документації	✓ Вихід на ринки ЄС, Канади, Сінгапуру, Південної Кореї та інші ✓ Перевага у держзакупівлях

22 інформаційні матеріали розроблені і робота триває

2 відео розроблені

Під час круглого столу «Євроінтеграційні законодавчі вимоги до молочних ферм щодо здоров'я і благополуччя тварин та процес контролю сирого молока», що відбувся в рамках XVI Міжнародного молочного конгресу, початковий відділ з питань здоров'я та благополуччя тварин управління санітарної і фітосанітарної захисту Департаменту державної політики у сфері санітарної і фітосанітарної захисту та продовольчої безпеки Мінагрополітики Віталій Крюченко розповів про стан гармонізації національного законодавства щодо вимог ЄС та про зміни, що вже діють або будуть введені в дію разом із Законом України «Про ветеринарну медицину» № 1206, або з 1 січня 2026 року в чинний законодавчий акт.

БЛАГОПОЛУЧЧЯ С.-Г. ТВАРИН: СТАН ГАРМОНІЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ЄС

Питання гармонізації вимог благополуччя тварин є одним з найважливіших у країні ЄС. І це питання європейської України. Україна, як країна, що є членом ЄС, має виконувати вимоги ЄС щодо благополуччя тварин. Це означає, що Україна повинна гармонізувати своє законодавство з законодавством ЄС у цій сфері. Це означає, що Україна повинна прийняти законодавчі акти, які відповідають вимогам ЄС щодо благополуччя тварин. Це означає, що Україна повинна прийняти законодавчі акти, які відповідають вимогам ЄС щодо благополуччя тварин. Це означає, що Україна повинна прийняти законодавчі акти, які відповідають вимогам ЄС щодо благополуччя тварин.

Відповідальність за це несе держава.

#Dairy

Презентація звіту «Досвід держав-членів ЄС щодо здійснення державного контролю за благополуччям тварин»

На сьогоднішній день законодавство в царині благополуччя тварин України та ЄС майже ідентичні. Наступний крок після гармонізації законодавства – це імплементація. Імплементація – це процес впровадження законодавства в життя. Це означає, що Україна повинна прийняти законодавчі акти, які відповідають вимогам ЄС щодо благополуччя тварин. Це означає, що Україна повинна прийняти законодавчі акти, які відповідають вимогам ЄС щодо благополуччя тварин. Це означає, що Україна повинна прийняти законодавчі акти, які відповідають вимогам ЄС щодо благополуччя тварин.

ІМПЛЕМЕНТАЦІЙНІ ТА ОЦІНОЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИМОГ ЩОДО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН КРАЇН-КАНДИДАТІВ ДО ЄС

Чи на час благополуччя тварин? Україна обрала шлях європейської гармонізації законодавства, який вимагає змін і прийняття законодавчих актів, які відповідають вимогам ЄС. Це означає, що Україна повинна прийняти законодавчі акти, які відповідають вимогам ЄС щодо благополуччя тварин. Це означає, що Україна повинна прийняти законодавчі акти, які відповідають вимогам ЄС щодо благополуччя тварин. Це означає, що Україна повинна прийняти законодавчі акти, які відповідають вимогам ЄС щодо благополуччя тварин.

Про нас ▼ НПА Напрями ▼ Підтримка ▼ Інвесторам ▼ Громадськості ▼ Прес-офіс ▼ Оголошення

**МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ**

що вас цікавить?

Головна / Напрями / Державна політика у сфері санітарних та фітосанітарних заходів / Корисні інфографіки у сфері санітарних та фітосанітарних заходів

Корисні інфографіки у сфері санітарних та фітосанітарних заходів

Опубліковано 15 січня 2025 року, 11:00

- Вимоги до забезпечення благополуччя тварин під час забою та умертвіння
- Передзабійний огляд тварин
- Новації у сфері виробництва та обігу молока
- Матеріали і предмети, що контактують з харчовими продуктами
- Ідентифікаційна позначка
- Швидкозаморожені харчові продукти

<https://surl.it/hyasue>

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ДОПОВІДАЧА

Віталій Крючков

начальник відділу з питань здоров'я та благополуччя тварин
управління санітарних і фітосанітарних заходів Департаменту
державної політики у сфері санітарних і фітосанітарних заходів та
продовольчої безпеки

Міністерство аграрної політики та продовольства України

v.kriuchkov@minagro.gov.ua